

Eduskunnan vastaus hallituksen esitykseen laiksi saatavien perinnästä ja laeiksi eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Eduskunnalle on vuoden 1996 valtiopäivillä annettu hallituksen esitys n:o 199/1996 vp laiksi saatavien perinnästä ja laeiksi eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta. Nyt koolla olevalle eduskunnalle on lakivaliokunta antanut asiasta mietintönsä n:o 30/1998 vp.

Eduskunta edellyttää hallituksen huolehtivan siitä, että ulosottolaitoksella ja perimistoimistoilla on tasapuoliset kilpailumahdolli-

suudet. Tätä varten estemaksusäännöksiä on tarkistettava ja maksuja alennettava ennen uuden perintälainsäädännön voimaantuloa.

Eduskunta edellyttää, että hallitus seuraa perimistoimistojen veloituskäytäntöä ja tarvittaessa ryhtyy toimenpiteisiin taulukkomaksujen aikaansaamiseksi.

Nyt koolla oleva eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

saatavien perinnästä

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Sovellettamisala

Tätä lakia sovelletaan eräänntyneen saatavan perintään. Perinnällä tarkoitetaan tässä laissa toimenpiteitä, joiden tarkoituksena on saada velallinen vapaaehtoisesti suorittamaan eräänntynyt velkojan saatava.

Tätä lakia ei sovelleta, jos muualla laissa säädetään toisin.

Tämä laki ei koske ulosottoviranomaisen toimintaa.

2 §

Pakottavuus

Tämän lain säännöksistä ei saa poiketa velallisen vahingoksi.

3 §

Kuluttajasaatava

Kuluttajasaatavalla tarkoitetaan tässä laissa sellaista elinkeinonharjoittajan saatavaa, joka perustuu kulutushyödykkeen luovuttamiseen tai luoton myöntämiseen kuluttajalle.

Tämän lain 5—7, 10 ja 12—14 §:n säännöksiä kuluttajasaatavasta on soveltuvin osin noudatettava perittäessä julkisoikeudellisen oikeushenkilön saatavaa tai julkisen tehtävän hoitamiseen liittyvää saatavaa yksityishenkilöltä.

4 §

Hyvä perintätapa

Perinnässä ei saa käyttää hyvän perintätavan vastaista tai muutoin velallisen kannalta sopimatonta menettelyä.

Perinnässä ei saa:

- 1) antaa vääriä tai harhaanjohtavia tietoja maksun laiminlyönnin seuraamuksista;
- 2) aiheuttaa velalliselle kohtuuttomia tai tarpeettomia kuluja taikka tarpeetonta haittaa; eikä
- 3) vaarantaa velallisen yksityisyyden suojaa.

5 §

Maksuvaatimus kuluttajasaatavan perinnässä

Perintätoimintaa ammattimaisesti harjoittavan on periessään kuluttajasaatavaa annettava tai lähetettävä velalliselle kirjallinen maksuvaatimus, jossa on mainittava ainakin:

- 1) velkojan nimi ja osoite;
- 2) saatavan peruste;
- 3) eriteltyinä saatavan pääoma, korko, viivästyskorko ja perintäkulut;
- 4) vaadittu kokonaissumma;
- 5) kenelle, miten ja milloin saatava on maksettava;
- 6) velallisen mahdollisuus esittää huomautuksia saatavan määrästä ja perusteesta sekä missä ajassa huomautukset on esitettävä; jos perittävänä on saatava, joka voidaan periä ulosottotoimin ilman tuomiota tai päätöstä siten kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetussa laissa (367/1961) säädetään, maksuvaatimuksessa on ilmoitettava velalliselle sellaisen saatavan perinnässä käytettävissä olevat oikeuskeinot sekä mahdollisuus hakea maksulykkäystä; ja
- 7) kenelle huomautukset on esitettävä; jos perittävänä on julkisyhteisön saatava, maksuvaatimuksessa on ilmoitettava myös sen julkisyhteisön perintää hoitavan yksikön tai henkilön yhteystiedot, jolle velallinen voi tehdä saatavaa ja perintää koskevat huomautuksensa.

Jos maksuvaatimuksessa ei ole mainittu korkojen laskentaperusteita, velalliselle on ilmoitettava, että hänellä on oikeus pyynnöstä saada selvitys korkojen määräytymisestä.

6 §

Kuluttajasaatavan velkominen tuomioistuimessa

Perintätoimintaa ammattimaisesti harjoittava ei saa vaatia kuluttajasaatavasta maksua

tuomioistuimessa ennen kuin 5 §:ssä tarkoitettu maksuvaatimus on annettu tai lähetetty ja siinä mainitut saatavan maksamiselle ja huomautusten esittämiseksi asetetut määräajat ovat päättyneet. Maksua saa kuitenkin vaatia, jos tuomioistuin käsittelyn siirtyminen saattaa aiheuttaa velkojalle oikeudenmenetyksen tai jos käsittelyn aloittamiseen viivytyksellä on muu painava syy.

7 §

Tratan käyttö

Tratan maksamisesta kieltäytymistä ei saa selvittää julkisella toimituksella (tratan maksamatta jättämisen vuoksi otetulla protestilla).

Kuluttajasaatavan perimiseksi ei saa käyttää trattaa.

8 §

Velallisen maksusuoja

Jos velkoja on antanut perinnän jonkun muun tehtäväksi (*toimeksisaaja*), velallisen toimeksisaajalle suorittama maksu on pätevä velkojaa kohtaan. Velallisen ja toimeksisaajan välinen sopimus maksuajasta, maksutavasta tai muusta saatavan maksamiseen liittyvästä järjestelystä sitoo myös velkojaa.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta, jos velallinen tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää, ettei toimeksisaaja ollut oikeutettu vastaanottamaan maksua tai että toimeksisaaja ylitti toimivaltansa.

9 §

Perintätoimeksiantoja koskevat rajoitukset

Toimeksisaajan perittäväksi ei saa antaa sellaisia valtion saatavia tai lainvastaisen menettelyn vuoksi määrättyjä julkisoikeudellisia maksuseuraamuksia, jotka voidaan periä ulosottotoimin ilman tuomiota tai päätöstä siten kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottotoimin annetussa laissa säädetään.

10 §

Perintäkulut

Velallisen on korvattava perinnästä velkojalle aiheutuvat kohtuulliset kulut riippumatta siitä, periikö saatavaa velkoja itse vai toimeksisaaja velkojan lukuun. Kohtuullisuutta arvioitaessa on otettava huomioon saatavan suuruus, suoritettu työmäärä, perintätehtävän tarkoituksenmukainen suoritustapa ja muut seikat.

Velallinen ei kuitenkaan ole velvollinen korvaamaan perintäkuluja, jos velkoja tai toimeksisaaja on menettänyt 4 §:n vastaisesti tai jos perintätoimintaa ammattimaisesti harjoittava ei ole täyttänyt 5 §:n mukaista velvoitetta, paitsi jos menettelyn moitittavuutta tai laiminlyöntiä voidaan pitää vähäisenä.

Jos toimeksisaajan perittäväksi on annettu kuluttajasaatava, joka voidaan periä ulosottoimin ilman tuomiota tai päätöstä siten kuin verojen ja maksujen perimisestä ulosottoimin annetussa laissa säädetään, velalliselta saa vaatia perintäkuluina enintään 70 markkaa perintäkerralta. Mainittua markkamäärää voidaan muuttaa asetuksella, milloin talouskehitys tai rahaolojen kehitys antavat siihen aiheutta. Tässä momentissa tarkoitettujen perintäkulut voidaan periä ulosottoimin ilman tuomiota tai päätöstä siten kuin edellä mainitussa laissa säädetään.

11 §

Asiakasvarat

Varat, jotka toimeksisaaja on perinyt velkojan lukuun, on pidettävä erillään toimeksisaajan omista varoista ja talletettava pankkitilille tai säilytettävä muulla luotettavalla tavalla.

12 §

Valvonta

Tämän lain säännösten noudattamista valvoo kuluttaja-asiamies silloin, kun perintä koskee kuluttajasaatavaa.

13 §

Pakkokeinot

Elinkeinonharjoittajaa, joka periessään kuluttajasaatavaa rikkoo 4, 5 tai 6 §:n säännöksiä, voidaan kieltää jatkamasta tällaista menettelyä tai uudistamasta sitä tai siihen rinnastettavaa menettelyä. Kieltoa on tehostettava uhkasakolla, jollei se erityisestä syystä ole tarpeetonta.

Elinkeinonharjoittajaa, joka periessään elinkeinotoiminnassa syntyntä saatavaa toiselta elinkeinonharjoittajalta rikkoo 4 §:n säännöksiä, voidaan kieltää jatkamasta tai uudistamasta tällaista menettelyä. Kieltoa on tehostettava uhkasakolla, jollei se erityisestä syystä ole tarpeetonta.

Kielto voidaan, jos siihen on erityistä syytä, kohdistaa myös 1 tai 2 momentissa tarkoitettujen elinkeinonharjoittajan palveluksessa olevaan henkilöön tai muuhun, joka toimii hänen lukuunsa.

14 §

Kiellon määrääminen

Markkinatuomioistun määrää 13 §:ssä tarkoitettua kiellon. Markkinatuomioistuimien voi myös antaa kiellon väliaikaisena, jolloin kielto on voimassa, kunnes asia on lopullisesti ratkaistu.

Markkinatuomioistuimesta ja asian käsitte-lystä siinä on edellä säädetyn lisäksi voimassa, mitä markkinatuomioistuimesta annetussa laissa (41/1978) säädetään.

Kuluttaja-asiamies voi määrätä 13 §:n 1 momentissa tarkoitettua kiellon tai antaa kiellon väliaikaisena noudattaen, mitä Kuluttajavirastosta annetussa laissa (1056/1998) säädetään kuluttaja-asiamiehen antamasta kiellosta.

15 §

Perintätoimintaa ammattimaisesti harjoittavan korvausvastuu

Perintätoimintaa ammattimaisesti harjoittava on velvollinen korvaamaan vahingon, joka hänen tämän lain vastaisesta tai muutoin virheellisestä menettelystään on aiheutunut sille, johon perintä on kohdistettu.

16 §

Velkojan oikeus salassa pidettävien tietojen antamiseen

Sen estämättä, mitä laissa säädetään tietojen salassapidosta, velkojalla on oikeus antaa perintätoimeksiannon hoitamista varten välttämättömät tiedot. Toimeksiannon hoitamista varten saatujen henkilötietojen suojasta on voimassa, mitä siitä yleisesti säädetään.

Sitä, joka rikkoo 13 §:n nojalla määrättyä uhkasakolla tehostettua kieltoa, ei voida tuomita rangaistukseen samasta teosta.

17 §

Rangaistussäännökset

Joka tahallaan tai törkeästi huolimattomuudesta rikkoo 4 §:n 2 momentin 1 kohdan tai 11 §:n säännöksiä, on tuomittava, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *perintärikkomuksesta* sakoon.

Rangaistus 7 §:n 2 momentin rikkomisesta säädetään rikoslain 30 luvun 3 §:ssä.

18 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Tämän lain 5 ja 9 §:ää ei sovelleta, jos saatava on annettu toimeksisaajan perittäväksi ennen tämän lain voimaantuloa. Lain 15 §:ää ei sovelleta vahinkoihin, jotka aiheutuvat menettelystä ennen tämän lain voimaantuloa.

Laki

kuluttajansuojalain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan 20 päivänä tammikuuta 1978 annetun kuluttajansuojalain (38/1978) 7 luvun 18 §, sellaisena kuin se on laissa 385/1986, sekä
muutetaan 11 luvun 2 §, sellaisena kuin se on laissa 1162/1997, seuraavasti:

11 luku

Rangaistussäännökset

2 §

Rangaistus 7 luvun 14 §:n rikkomisesta säädetään rikoslain 30 luvun 3 §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 199 .

Laki**rikoslain 30 luvun 3 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 19 päivänä joulukuuta 1889 annetun rikoslain (39/1889) 30 luvun 3 §, sellaisena kuin se on laissa 769/1990, seuraavasti:

30 luku

Elinkeinorikoksista

3 §

Kulutusluottorikos

Joka elinkeinotoiminnassa ottaa kuluttajalta tai hänen kanssaan yhteisessä taloudessa

elävältä kulutusluottoon perustuvasta saatavasta kuluttajansuojalain 7 luvun 14 §:ssä kielletyn vekseli- tai muun sitoumuksen taikka käyttää kuluttajasaatavan perimiseksi tratta, on tuomittava *kulutusluottorikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

Laki**markkinatuomioistuimesta annetun lain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan markkinatuomioistuimesta 20 päivänä tammikuuta 1978 annetun lain (41/1978) 1 § ja 6 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 1 § laissa 417/1996 ja 6 §:n 1 momentti laissa 1062/1978, sekä
lisätään lakiin uusi 6 h § seuraavasti:

1 §

Markkinatuomioistuin käsittelee ja ratkaisee erikoistuomioistuimena sille seuraavien lakien mukaan kuuluvat asiat:

- 1) kuluttajansuojalaki (38/1978);
- 2) laki Kuluttajavirastosta (1056/1998);
- 3) arvopaperimarkkinalaki (495/1989);
- 4) laki luottolaitostoiminnasta (1607/1993);
- 5) laki elinkeinonharjoittajien välisten sopimusehtojen sääntelystä (1062/1993);
- 6) osuuskuntalaki (247/1954);
- 7) laki sopimattomasta menettelystä elinkeinotoiminnassa (1061/1978);
- 8) laki toimenpiteistä tupakoinnin vähentämiseksi (693/1976);
- 9) alkoholilaki (1143/1994); sekä

10) laki saatavien perinnästä (/).

6 §

Kuluttajansuojalain, Kuluttajavirastosta annetun lain tai saatavien perinnästä annetun lain 13 §:n 1 momentin nojalla käsiteltävä asia tulee markkinatuomioistuimessa vireille kuluttaja-asiamiehen hakemuksella. Jos kuluttaja-asiamies kieltäytyy saattamasta markkinointitoimen, sopimusehdon tai perintämenettelyn kieltämistä koskevaa asiaa markkinatuomioistuimen käsiteltäväksi, sen on oikeutettu tekemään palkansaajien tai kuluttajien etujen valvomiseksi toimiva rekisteröity yhdistys.

6 h §

Saatavien perinnästä annetun lain 13 §:n 2 momentin nojalla käsiteltävä asia tulee markkinatuomioistuimessa vireille sen elinkeinonharjoittajan hakemuksella, johon sanotun lain 4 §:ssä tarkoitettu menettely koh-

distuu. Hakemuksen voi tehdä myös elinkeinonharjoittajien etujen valvomiseksi toimiva rekisteröity yhdistys.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 .

Helsingissä 19 päivänä helmikuuta 1999
